

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1876

23.12.2016

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Колеснікова Д. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 грудня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5, Верховна Рада України

вих. № 38/180
21.12.2016 р.

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(у порядку ст. 15 Закону України

«Про статус народного депутата України»)

**Щодо відновлення пільг та соціальних
гарантій учасників ліквідації
наслідків аварії на Чорнобильській АЕС**

Шановний Володимире Борисовичу!

10 листопада 2006 року Указом Президента України була заснована пам'ятна дата – День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (друга назва — «День ліквідатора»), який щорічно відзначається 14 грудня. В цей день 30 років тому було завершено будівництво першого саркофага над зруйнованим четвертим енергоблоком Чорнобильської АЕС.

Внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС всього постраждало близько 5 млн. громадян, радіоактивно забрудненими стали майже 5 тис. населених пунктів, у тому числі понад 2,2 млн. осіб та понад 2 тис. населених пунктів – в Україні.

Оцінюючи подвиг населення, і усвідомлюючи ризики для здоров'я, пов'язані з отриманими дозами опромінення, в 1991 році був прийнятий спеціальний Чорнобильський Закон – Закон України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" №796-ХІІ. За час дії цього Закону до нього було внесено понад 40 змін, які поступово знижували соціальні гарантії ліквідаторів і чорнобильців.

До 2015 року в органах соціального захисту було на обліку понад 210 тис. учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, кожен 4-й інвалід. (всього «потерпілих» більше 1 млн. 751 тис. осіб).

З моменту прийняття Закону України про соціальний статус чорнобильців пенсії і пільги для ліквідаторів постійно скорочувалися, а ряд пільг не забезпечувалися в повному обсязі.

Наприклад, у 2005 р. була припинена (але не скасована) норма про одноразової компенсації ліквідаторам, які стали інвалідами, у розмірі 60, 45 і 30 мінімальних заробітних плат для інвалідів 1, 2 і 3 груп відповідно. Це рішення було визнано не конституційним, проте досі ця норма не відновлена.

Практично ніколи не були реалізовані в повному обсязі пільги на надання ліквідаторам - інвалідам особистого транспорту. На сьогодні згорнуті всі державні і муніципальні житлові програми. За 2014-2015 роки ліквідована бюджетна програма забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС. Хоч в 2016 році були внесені деякі зміни в базовий Чорнобильський закон (щодо повернення виплат сім'ям ліквідаторів) концептуально нічого не змінилося.

Після прийняття антикризового Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" № 76-VIII, у 2014 році чорнобильці та ліквідатори втратили значну кількість пільг, а визначені їх норми і гарантії надання були спущені з рівня Закону України на підзаконні акти Уряду.

Так для чорнобильців 1-ї категорії компенсації та пільги, встановлені згідно зі ст. 20 Закону, застосовують в порядку і розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів.

Чорнобильці 2 і 3 категорій повністю втратили право на щорічне пільгове забезпечення санаторно-курортними путівками або путівками на відпочинок шляхом надання щорічної допомоги для компенсації вартості путівок. Інші пільги і компенсації для них так само будуть надаватися в порядку і розмірах, встановлених Урядом, виходячи з наявних фінансових ресурсів.

Із вказаного Закону України також виключені наступні норми, де чітко прописані рівні розмірів пенсій для інвалідів, яким встановлено зв'язок інвалідності з аварією на ЧАЕС, а порядок нарахування таких пенсій встановлює Кабінет Міністрів України; спеціально встановлені підвищені пенсії по інвалідності для учасників ліквідації аварії на ЧАЕС (від 70% до 220% прожиткового мінімуму), яка настала через каліцтво чи захворювання, і пенсій у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи; додаткові пенсійні надбавки за шкоду, заподіяну здоров'ю потерпілим від Чорнобильської катастрофи. Тобто інваліди-чорнобильці втратили місячні надбавки до пенсії в розмірі від 15% до 30% від прожиткового мінімуму. Не дивлячись на існуючу думку про високі пенсії чорнобильців, їх рівень не надто відрізняється від середньої по Україні (середня - 1900 грн. на кінець 2016 року).

На початок 2016 року мінімальна пенсійна виплата з урахуванням щомісячної державної адресної допомоги інвалідам з числа учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС становила для інвалідів I групи – 3 060 грн., II групи - 2 739 грн., III групи – 2 416,5 грн.

В умовах інфляції за останні 3 роки, зростання цін на ліки і продукти першої необхідності, пенсія інваліда навіть у 3-4 тис. грн. не може покрити потреб людини потребує систематичного лікування.

На наступний 2017 рік поліпшення ситуації не прогнозується.

Так, у проекті державного бюджету на 2017 рік, частина пільг для чорнобильців планується передати для фінансування на місцеві бюджети, зокрема оплата пільгового проїзду, що зробить їх недоступними у разі нестачі коштів на місцях. З проекту бюджету на 2017 рік повністю зникла держпрограма на лікування онкозахворювань у Чорнобильців в обсязі 60,4 млн. грн. це означає, що онкохворим ліквідаторам не буде покриватися навіть базове лікування.

Шановний Володимире Борисовичу, за останні два роки влада суттєво урізала виплати для чорнобильців, значна частина з яких це інваліди і потребують дорогого лікування. Схоже, тяжке становище чорнобильців хвилює більшою мірою гуманітарні та благодійні організації, ніж власний Уряд (так, засновник гуманітарного фонду допомоги дітям Чорнобиля Chernobyl Children International Аді Роше під час спеціального засідання Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку, присвяченій 30-й річниці трагедії на ЧАЕС, закликала міжнародне співтовариство фінансово допомогти ліквідаторам аварії).

У зв'язку з вищевикладеним, на підставі вимог ст.15 Закону України "Про статус народного депутата України" прошу розглянути надану інформацію та знайти можливість відновлення повного обсягу соціальних пільг і гарантій для чорнобильців, які були скасовані починаючи з 2014 року (необхідні законопроекти не однократно подавалися фракцією "Опозиційний блок", в тому числі і в рамках бюджетного процесу), тому що держава не має морального права економити на людях, які заплатили своїм здоров'ям за майбутнє українців та народів інших держав світу.

Прошу надати обґрунтовану відповідь в термін згідно з чинним законодавством.

З повагою

Народний депутат України

Д.В.Колесніков
(посвідчення №180)